

В.А. Віннікова, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Актуальність теми зумовлено необхідністю компетентнісно-орієнтованої підготовки студентів ВНЗ до професійної діяльності в умовах непередбачених виробничих ситуацій. Багатьма працедавцями наголошується про неготовність молодих фахівців до ухвалення відповідальних і термінових виробничих рішень, що виходять за професійні рамки, або в умовах форс-мажору, а також невміння компетентнісно відстоювати свої професійні інтереси. Під час розробки моделі підготовки студентів ВНЗ до професійної діяльності в умовах мінливого середовища виділяються такі принципи її структуризації: відповідність цілей і змісту навчання вимогам особистості, суспільства і працедавця до отриманих знань; принципи дуальності і синергізму цілей і результату освіти індивідуальності мотивації, безперервності і циклічності знань; інтенсивність, інформатизації, безперервність самоменеджмента і особово орієнтованого навчання.

Для того, щоб реалізувати дану модель навчання може бути запропонована до застосування в навчальному процесі традиційні і інноваційні технології навчання, а саме: лекції (проблемні і практико орієнтовані, вербально-інформаційного монологічного характеру, з діалоговим і інтерактивним режимом подачі навчального матеріалу), практикуми, лабораторні заняття (орієнтовані на впровадження методик, активізуючих розумову і пізнавальну діяльність)

До інноваційних форм навчання може бути віднесене комп'ютерне моделювання процесів в освітніх і соціальних системах різного ступеня складності; інтенсифікацію освітнього процесу за допомогою використання комп'ютерних технологій навчання і електронних освітніх ресурсів, включаючи контент дисциплін психологічного спрямування.

Найбільш успішний алгоритм формування компетентності в цьому підході у студентів ВНЗ полягає в наступному:

- 1) розробці необхідної компетентності майбутнього фахівця з відповідною класифікацією наочно-спеціалізованих компетенцій;
- 2) формулюванню вимоги по кожній компетенції відповідно до професійного стандарту;

3) визначенні відповідності кожній компетенції розділам дисциплін навчального плану спеціальності;

4) визначення методу вимірювання і оцінювання нормативних значень показників якості освіти.

Провідними завданнями забезпечення якості освіти шляхом реалізації програмних заходів щодо наступних напрямів є:

- розвиток інноваційних технологій внутрішньої і зовнішньої діагностики якості підготовки фахівців у ВНЗ;

- представлення освітнього процесу в єдиній системі українського і світового професійного навчання (введення системи кредитів ECTS, форм і методів навчання і тому подібне для уніфікації обліку обсягу навчальної роботи);

- залучення союзу працедавців, студентів, різних асоціацій, державних і незалежних акредитаційних агентств і створення єдиної системи корпоративного науково-освітнього середовища, де відбуватиметься підготовка фахівців нового покоління;

- ідентифікація затребуваних компетенцій, цілей, результатів навчання з метою підвищення якості навчальних програм у форматі третього покоління освітніх стандартів;

- трансформація компетенцій, у першу чергу професійних, у сукупність основних, типових рис якої-небудь професії і академічних в певний обсяг знань і навичок, з урахуванням темпоральності інноваційних процесів розвитку професії.

Модель підготовки студентів вузу до професійної діяльності в умовах європейської інтеграції навчання в Україні ефективна, якщо досягається компетентністним підходом і єдністю цільового, змістовного, результативно-діагностичного і діяльнісного блоків, а також структурована на основі провідного принципу взаємозв'язку багаточинника в системі формування багатокомпонентної компетенції в області професійної адаптації, накопичення якої уточнюється видами і об'єктами діяльності майбутнього фахівця, а також передбачуваними трудовими функціональними обов'язками.

Розробки містять один з варіантів рішення, мабуть, найактуальнішої проблеми професійної освіти, пов'язаній з розробкою нової моделі підготовки студентів ВНЗ до професійної діяльності в умовах невизначеності та ризику при здійсненні фахівцем професійної діяльності.